

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 200. Num potestas à Trid. concessa Episcopis, aliisque nomine illorum venientibus absolvendi à casibus reservatis Pontifici, ac specialiter ab Hæresi occulta, si revocata per Bullam Cœnæ in ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73982](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73982)

p. 8. tract. 4. resol. 47. ex Molin. de just. tract. 5. d. 11. num. 5. cum etiam Episcopus hanc potestatem committere possit non suo Vicario Generali, sed & cuilibet alteri personæ privatae, ut Sanch. l. c. num. 23. Azor. p. 1. l. 2. c. 10. q. 11. Nav. l. 1. c. 1. de consl. Henriq. Roderiq. & alii apud Castrop. num. 19. qui tamen ipse num. 20. citatis Mol. de just. tract. 5. d. 18. num. 2. Suar. l. c. n. 9. Gut. 99. Can. l. 1. c. 13. n. 29. & aliis docet probatque contrarium tanquam longè probabilius, nimirum facultatem absolvendi ab Hæresi nulli alteri Vicario committi posse.

2. Resp. Secundò: In ordine ad absolvendum ab Hæresi venire quoque nomine Episcoporum Prælatos quosdam inferiores, jurisdictionem Ordinariam & quasi Episcopalem, & quasi diocesim habentes, tenent Sayr. in clavi reg. l. 6. c. 12. n. 83. Avila de censur. p. 7. d. 10. du. 6. Henriq. l. 6. c. 6. §. 1. Flores de Mena. var. l. 3. q. 24. num. 18. Sanch. l. c. num. 3. Rodriq. tom. 2. sum. c. 10. n. 9. corcl. 6. Castrop. l. c. n. 4. Pirh. l. c. contra Suar. l. c. n. 6. Bonac. l. c. n. 6. Garc. l. c. n. 13. & 17. Barb. de potest. Episc. p. 2. alleg. 39. n. 17. & alios relatos à Castrop. ex ea ratione, quòd hæc potestas absolvendi ab Hæresi concessa à Trid. spectet ad jurisdictionem Episcopalem ordinariam, etsi jure speciali, non tamen gratioso & privilegiato, quâ gaudent dicti Prælati ab Episcopis differentes solum in consecratione; neque ea potestas derogat juri communi antiquo, quò nulla erat reservatio Hæresis quò ad absolutionem, sed potius constituit illud, adeoque latius interpretanda, quod verò atinet Prælatos regulares exemptarum religionum, hos quoque gaudere hac potestate absolvendi ab Hæresi subditos suos, non tantum regulares, sed & subditos sæculares, si territorium quoque seu quasi diocesim habent, conformiter ad præcedentem responsonem videtur dici, illos gaudere hac potestate etiam quò ad externos sui territorii, gaudere tamen illa quò ad Religiosos suos, utpote respectu quorum jurisdictionem quasi episcopalem habent. Si verò jurisdictionem nullam extra monasterium habent, non competere illis hanc potestatem respectu Sæcularium illis non subditorum in spiritualibus, saltem ex decreto Trid. satis certum videtur, ut Sanch. l. c. n. 7. Garc. l. c. ubi sic dicitur à S. Congr. refert. Barb. l. c. n. 18. Nihilominus tamen hæc potestas quoque iis competit ex speciali concessione Pii IV. facta iis in motu quodam proprio relato à Rodriq. Tom. 1. 99. regul. 9. §. 1. a. 9. in fine. & recitato à Castrop. l. c. n. 5. in qua concessione & privilegio etsi absolutio ab Hæresi verbis expressis non comprehendatur, comprehenditur tamen æquivalentibus, dum dicitur posse istiusmodi Prælatos in sibi subditos, quod possunt Episcopi. Item deterioris conditionis non esse subditos horum Prælatorum, quàm Clericos & Sæculares Episcopis subditos. Ita Castrop. l. c. num. 6. qui tamen addit, quòd quidquid sit de hac concessione, certissimum sit & indubitatum, præcipuè in Hispania, nullo modo posse in foro conscientie Religiosos sibi subditos absolvere ab Hæresi, sed debere illos remittere ad Inquisitores, ex Constit. Pauli V. ejus meminit Barb. de potest. Episc. p. 2. alleg. 40. num. 39. Archi-Episcopus quoque potest absolvere ab Hæresi subditos suorum suffraganeorum, quando ei subduntur, subduntur autem illi, quando diocesim sui suffraganei visitat, nimirum dum est legitima causa, probata in concilio Provinciali visitandi, & suam diocesim visita-

R. P. Leur. jur. Can. Lib. V.

vit, ut ex Concil. Trid. sess. 24. c. 3. Sanch. l. 2. mor. c. 11. num. 6. cum tunc habeat jurisdictionem ordinariam in illos, ut Suar. l. c. num. 8. Bonac. de censur. d. 1. q. 3. p. 2. num. 3. Barb. l. c. alleg. 39. num. 19. Castrop. num. 7. vel quando subditi suffraganei appellarunt ad Metropolitanum; vel quando suffraganeus malitiosè differt absolutionem; tunc enim Archi-Episcopus subditos suffraganei absolvere potest à censuris & casibus reservatis. Potest etiam Episcopus in Hæresim lapsus, cum se ipsum absolvere nequeat, committere suo modo vices suas confessario electo à se, ut illum ab Hæresi absolvat; cum Confessarius respectu Episcopi habeat tunc illam facultatem dispensandi & absolvendi, quam habet Episcopus respectu suorum subditorum, ne Episcopus deterioris conditionis existeret omnibus suis subditis. Ita Castrop. num. 9. citatis Sanch. ubi ante, n. 11. Barb. in remiss. concilii super hoc decreto. v. in diocesim sua.

Quest. 200. Num potestas à Trid. concessa Episcopis aliisque nomine illorum venientibus absolvendi à casibus reservatis Pontifici, ac specialiter ab Hæresi occulta, sit revocata per Bullam Cænæ in Clausula ultima?

1. Resp. Per dictam Clausulam, quæ sic habet: *Ceterum à prædictis sententiis nullus per alium, quàm per Romanum Pontificem, nisi in mortis articulo constitutus, neque etiam tunc, nisi de stando mandatis Ecclesie & satisfaciendo cautione præstita absolvi potest, etiam prætextu quarumvis Facultatum & indulgentiarum, quibuscumque Personis Ecclesiasticis Sæcularibus, & quorumvis Ordinum, etiam mendicantium ac militarium regularibus, etiam Episcopali vel alia dignitate majore præditis, istisque Ordinibus & eorum monasteriis, conventibus & domibus ac Capitulis, Collegiis, Confraternitatibus, Congregationibus, Hospitalibus & locis piis; nec non laicis, etiam Imperiali, Regali, & aliâ mundanâ excellentiâ fulgentibus, per nos & dictam Sedem, ac cujusvis Concilii decreta, verbo, literis aut aliâ quacunque scriptura in genere vel in specie concessorum & innovatorum aut concedendorum & innovandorum &c.* Per illam dictæ Bullæ clausulam nunquam derogatum sit memoratæ Facultati Episcoporum, controvertitur satis acriter, nec minus utrimque probabiliter inter AA. Negativam, seu Facultatem à Trid. concessam Episcopis absolvendi ab Hæresi aliisque casibus occultis pro foro conscientie sublata non esse per Bullam Cænæ, tenent Bann. 2. 2. q. 11. a. 4. du. 2. post 2. Concl. Nav. l. 5. conf. tit. de Privileg. conf. 11. n. 1. Gut. 99. can. l. 1. c. 13. ad fin. Lorca. 2. 2. d. 45. num. 10. Henriq. l. 6. de penis. c. 14. n. 7. & plures alii, quorum 24. recenset Barb. paulò post citand. ex eo potissimum fundamento, quòd correctio juris, quò ad fieri potest, vitanda, arg. C. cum expediat. de elect. in 6. Absque correctione autem juris Trid. servari potest dispositio Bullæ cænæ; quia Bulla solum dicit, quòd nullus absolvi possit prætextu quorumcumque Privilegiorum concessorum Episcopis, Conventibus, Ordinibus & aliis per Sedem Apostolicam ab Hæresi, nihil specificando de Hæresi occulta, de qua præcisè loquitur Trident. Lex autem generalis posterior non tollit legem priorem specialiter loquentem, sed potius distinguitur & limitatur per antiquam, ne videatur illam corrigere. arg. C. generi. de reg. jur. in 6. generi per speciem derogatur. Atque ita dici possit, Bullam

Cœnæ loqui de crimine Hæresis publico, à quo Episcopus vi Trid. absolvere nequit, deque absolutione, quæ non solum pro foro conscientia, sed etiam externo proficit.

2. E contra affirmativam, seu facultatem absolvendi à delictis, & in specie ab Hæresi etiam occultis, concessam per Trident. Episcopis omnino revocatam per Bullam Cœnæ, probabilius & communius tenent Pegna p. 3. *directorii. comm. 131. post q. 92. vers. penult.* testans, sic sæpe in supremo generalis Inquisitionis tribunali Romano decisum. Pignatel. *tom. 1. consult. 291.* dicens id hodie certum esse ob plures declarationes Cardinalium S. Congr. Concil. interpretum, de quibus quoque testatur Fagn. *in C. quoniam. de const. n. 29. & in c. dilectus de temp. ordinat. num. 3.* ubi subiungit: Unde frustra nonnulli ex recentioribus Theologis hunc articulum in controverfiam adducunt, cum habeamus claram determinationem S. Congregationis Piacet. *in pr. p. 2. c. 1. a. 3. n. 6. & seq. Genuens. in pr. curia. Archiep. Nedpol. Tusch. de Vistat. L. 2. c. 31. n. 5. Suar. de penit. d. 30. c. 2. n. 11. & de censur. d. 22. f. 3. n. 5. Garc. de benef. p. 11. c. 10. num. 122. Farin. de Hæres. q. 192. num. 61, Sanch. L. 2. in decalog. c. 11. in fin. Bonac. de cens. d. 1. q. 3. p. 2. n. 1. Barb. de potest. Episc. p. 2. alleg. 40. num. 25.* Unà cum aliis à se citatis attestans sic declarasse Gregor. XIII. & Clem. VIII. Castrop. *l. c. num. 22. Pirh. h. t. n. 41. Gobath. Theol. experim. tract. 7. num. 370.* ex vita S. Francisc. Salesii referens, quod dum is ad propositam sibi à Clem. VIII. in examine hanc quaestionem: possentne Episcopi absolvere ab Hæresi? respondisset: quod possunt, ex Concilio Trid. Papaq; reposuisset: non esse eam mentem suam, antiquatum enim esse illum articulum, mox sententiam suam retractans, dixerit: *Quandoquidem non est mens vestra Sanctitatis, à me discedo, & prorsus Pontificia acquiesco.* Præter tot tantorum virorum, nec non relatarum ab eis Declarationum Pontificiarum & S. Congregationis Anthoritatem (quæ si absolute authenticæ essent, nullus superesset super veritate hujus sententiæ ambigendi locus) fundamentum præcipuum est, quod negari nequeat, dicto privilegio absolvendi ab Hæresi occulta Pontificem derogare posse; illum autem ei derogasse, satis colligatur ex ipsis Bullæ verbis, dum Pontifex in ea prohibet, ne detur absolutio ab Hæresi & reliquis casibus in Bulla contentis prætextu privilegiorum, quæ Episcopis, Religiosis, Conventibus &c. concessa sunt à Sede Apostolica, etiam decreto alicujus concilii; nullum autem concilium, nisi Trident. hanc facultatem absolvendi ab Hæresi ceterisque casibus reservatis concesserit Episcopis, adeoque, si concedatur in Tridentino facultas absolvendi ab Hæresi, hanc revocare intenderit Pontifex dictâ Bullâ. Neque dici potest, per eam revocari potestatem absolvendi tantum à casibus publicis & pro foro externo, quia hanc Trident. non concessit; ita ferè Castrop. *cit. num. 22.* Pro quo evidenter facit decretum Alexand. de anno 1665. quo tanquam scandalosam damnavit *Quæst. seq. sententia Bullæ asserens Bullam Cœnæ solum prohibere absolutionem Hæresis & aliorum criminum, quando publica, & id non derogare Facultati Trid. in qua de occultis sermo est. Anno 1629. 18. Julii in Congregatione Eminentissimorum Cardinalium visa & tolerata est.* Unde hoc unicum decretum Alex. VII. sententiæ contrariæ opponit Gobath. *l. c.*

Quæst. 201. Utrum Episcopi in regionibus ab Urbe remotioribus ob difficultatem adeundi Pontificem, tuto seculari possint sententiam priorem, & absolvere Lutheranos & Calvinistas ab Hæresi occulta in foro conscientia per se vel Legatos suos Jure Ordinario, & secluso omni Privilegio?

REsp. Non esse idipsum extra controverfiam, Affirmant Laym. *L. 1. tract. 5. p. 2. c. 6. n. 6.* ponens hanc regulam ex communi DD. Casus papalis superveniente impedimento adeundi Papam fit Episcopalis. Item Pirh. *h. t. num. 42.* Reiffenst. *h. t. num. 372.* citans pro hac sententia Abb. *in c. de catero. de sent. excom. n. 1. Nav. in sum. c. 27. num. 89. Sylv. v. absolutio. 4. num. 7. Felin. in c. quamvis. de sent. excom. Covar. in c. alma mater. p. 1. §. 11. num. 15.* Saltem ubi impedimentum adeundi Pontificem pro absolutione est perpetuum, vel ad longum tempus; quia tale impedimentum reputatur tanquam articulus seu periculum mortis, pro quo competit Episcopis ea potestas. Quæ autem sint impedimenta adeundi pro absolutione ab Hæresi occulta Papam, vide apud Reiffenst. *an. 378.* Verùm negant idipsum alii apud Dian. *p. 2. tract. de conclus. resol. 25.* Convenientius loqui videntur, qui asserunt, sententiam de non absolvendo illos servandam ubique, etiam in Germania, non obstante remotione ab Urbe, & frequentioribus ibidem casibus occurrentibus, cum adhuc Episcopi utantur speciali venia, quam petere solent majoris securitatis gratiâ, ut ipse testatur Laym. *de jurisdict. ordinari. concl. 72.* Quin & dentur illis singulis quinqueenniis renovandæ Facultates absolvendi ab Hæresi & casibus Bullæ, ut testatur Reiffenst. exemplo Episcopi Frisingensis. Atque ita non absolvent Jure Ordinario & sine speciali privilegio.

Quæst. 202. Quid possint Episcopi quò ad absolutionem ab Hæresi pro foro externo?

REsp. Potest Episcopus de jure communi tanquam delegatus Apostolicus pro foro externo, seu quoad excommunicationem Hæreticum notorium (modo non sit Hæresiarcha, seu nova Hæresis author, vel etiam relapsus in Hæresim) dum is prius Hæresim abjurat, absolvere, & Ecclesiæ reconciliare injunctâ ei penitentiâ, ut constat ex *c. ut officium. de Hæret. in 6.* & ita tenent Archid. *in c. c. n. 1. v. impendatis. Jo-And. ibid. n. 1. Gemlin. num. 2, Felin. num. 3. Repertor. Inquisit. v. absolutio. vers. nec non. Eymer. direct. p. 3. q. 92. Bonac. de censur. d. 1. q. 3. p. 2. num. 11. Farin. de Hæres. q. 191. §. 4. num. 52, & alii, quos citat & sequitur Castrop. *l. c. num. 23.* non obstante, quòd Zechus *in sum. p. 1. tit. de fide. rub. de Hæresi. c. 11. num. 18. vers. 4.* dicat, in supremo Inquisitionis Senatu pronunciatum esse, solis Inquisitoribus licere penitentes Hæreticos in foro externo absolvere, & non Episcopis. Prodestque hæc eorum absolutio in foro interno, quatenus ea excommunicatione sublata per Episcopum, à quovis confessario approbato absolvi possunt pro foro interno à peccato Hæresis, ita AA. citati; addit tamen Laym. *cit. c. 6. num. 6.* quòd in Germania Lutherani & Calvinistæ volentes fieri Catholici non adducantur ad*